

Dosarul nr. 2ra-180/23
2-20137605-01-2ra-31012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

02 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom” împotriva ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”, intervenienții accesorii Popa Mihail și Cotorobai Petru cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2020, SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”, intervenienții accesoriu Popa Mihail și Cotorobai Petru cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 39 971,61 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 200 de lei, iar în total suma de 41 171,61 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 14 decembrie 2018, angajații ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” - Popa Mihail și Cotorobai Petru, efectuând lucrări de reparație la canalizarea centrală din str. Moldova, 2, com. Ciorescu, mun. Chișinău, la decizia managerului-șef Dedov Elena în zona de protecție a liniilor de comunicație electronice, au deteriorat trei cabluri de comunicații electronice de tip TPP 200x2x0,4; TPP200x02x0,4 și un cablu de tip TPP50x0,2x0,4, prejudiciind astfel SA „Moldtelecom” cu suma considerabilă în mărime de 37 052,61 de lei.

A menționat că, în urma deteriorării cablului de comunicații electronice o bună parte din abonații SA „Moldtelecom” din localitate Ciorescu, mun. Chișinău la 14.12.2018 – 15.12.2018 au fost lipsiți de serviciile de internet, televiziune digitală și telefonie fixă.

A susținut că, pentru efectuarea lucrărilor de înlăturare operativă a avariei pe echipamentul și rețelele de telecomunicații și restabilirea funcționării acestora în termeni stabiliți de pct.20 subpct.7) Capitolul III - Drepturile și obligațiile

Furnizorului din Regulamentul cu privire la furnizarea serviciilor publice de comunicații electronice nr.48 din 10.09.2013, SA „Moldtelecom” în baza art.110 alin.(2) din Codul muncii, prin derogare de la dispozițiile alin.(1), atragerea salariaților la muncă în zilele de repaus se admite în modul și în cazurile prevăzute la art.104 alin.(2) și (3), la 15.12.2018 (sâmbătă) a mobilizat grupa de lucru, din cadrul Departamentului Tehnic SA „Moldtelecom”, care au muncit în ziua de repaus de la ora 11:00 până la ora 21:00 seara, iar activitatea acestora a fost pontată în listele de prezență a lucrărilor cu suma de 2 919,61 de lei, fapt confirmat prin achitarea personalului care au participat la înlăturarea deranjamentului la 15.12.2018 și copiei ordinului nr.227 R din 21.12.2018.

Conform calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe linii de cablu de telecomunicații în canalizare com. Ciorescu, mun. Chișinău, cu nr. de inventar 14448, care a avut loc la 14.12.2018, SA „Moldtelecom” i-a fost adus un prejudiciu material în valoare de 37 052,61 de lei, constituită din cheltuieli de salarizare (zi de la ora 11:00 până la 17:00) – 2 772 de lei, contribuții asigurări sociale, medicale 26,5 % 734,63 de lei, cheltuieli materiale – 26 259,98 de lei, cheltuieli transport – 1 110,06 de lei și TVA 20 % - 6 175,37 de lei, iar în total suma prejudiciului adus SA „Moldtelecom” este de 39 971, 61 de lei formată din (2 919,61 de lei – ore lucrate suplimentare și de noapte + 37 052,25 de lei – conform calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deteriorării = 39 971, 61 de lei).

De rând cu calculul nominalizat, la cerere sunt prezentate acte cu descifrare detaliată a tuturor cheltuielilor efectuate, inclusiv: denumirea și prețurile materialelor utilizate, lipsa personalului participat la lucrările de lichidare a deranjamentului, orele de lucru a personalului, tarifele și sumele de salarizare, regimul transportului folosit la efectuarea lucrărilor, distanța parcursă, norma consum de combustibil, prețul combustibilului și suma totală a cheltuielilor, achitarea personalului care au participat la înlăturarea deranjamentului la 15.12.2018 și copia ordinului nr.227R din 21.12.2018. Or, faptul implicării angajaților ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” în deteriorarea liniilor de comunicații electronice, la 14.12.2018, în com. Ciorescu, mun. Chișinău, str. Moldova, 2 se confirmă prin Actul nr.527 din 15.12.2018 privind deteriorarea cablului de comunicații electronice, întocmit de către angajatul SA „Moldtelecom”, Ungureanu Victor – inginer principal din cadrul Serviciului Exploatare Rețele, în baza pct.49 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zona de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electrice nr.284 din 13.04.2009 și confirmat și de inspectoratul de sector al IP Rîșcani, mun. Chișinău, Igor Grițac.

Concomitent a enunțat că, lucrările în zona de protecție a liniei de comunicații electronice din mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. Moldova, 2 s-au efectuat de către angajații ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”, cu încălcarea flagrantă a „Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.284 din 13.04.09. Respectiv, în această situație ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” urma ca înainte de începerea lucrărilor de terasament din str. Moldova 2 să înștiințeze și să cheme reprezentantul furnizorului de serviciu SA „Moldtelecom”, în jurisdicția căruia se află rețeaua de comunicații electronice pentru stabilirea în baza documentației tehnice a SA

„Moldtelecom” și prin puțuri de control, a poziționării precise a cablurilor și altor construcții subterane ale rețelelor de comunicații electronice și determinarea adâncimii lor de pozare. Or, de către reprezentanții ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” nu au fost respectate prevederile legislației în vigoare, care și au adus la deteriorarea Liniei de comunicații electronice cu nr.de inventar 14448.

Totodată, a opinat că, în ajun, precum și în ziua efectuării lucrărilor - 14.12.2018 reprezentanții executorului lucrărilor de terasament ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” nu au înștiințat proprietarul liniei de comunicații electronice SA „Moldtelecom” despre timpul, locul și durata executării lucrărilor de terasament din str. Moldova 2, com.Ciorescu, mun. Chișinău, au negat flagrant obligația de a asigura stabilirea, în baza documentației tehnice și prin puțuri de control, a poziționării precise a cablurilor și altor construcții subterane; nu au asigurat, conform legislației, întocmirea actului de precizare a liniei de comunicații electronice cu indicarea puțurilor de control, numărului de jaloane și semne de preîntâmpinare la locul de îndeplinire a lucrărilor, nu au anunțat imediat despre deteriorare furnizorul sau proprietarul acestor rețele sau cea mai apropiată întreprindere de comunicații electronice și, de asemenea, să acorde ajutor la lichidarea avariei, incluzând asigurarea cu forță de muncă, și mecanisme.

Astfel, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, SA „Moldtelecom” a expediat în adresa ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” reclamația nr.01-12/11580 din 05.09.2019 cu privire la achitarea benevolă a valorii prejudiciului material cauzat, însă a fost lăsată fără răspuns.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldtelecom” împotriva ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”, intervenient accesoriu Popa Mihail și Cotorobai Petru cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 123).

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de SA „Moldtelecom”.

A fost casată integral hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a emis o hotărâre nouă prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom” împotriva ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”, intervenienții accesorii Popa Mihail și Cotorobai Petru cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” în beneficiul SA „Moldtelecom” suma de 39 971,61 de lei, cu titlu de prejudiciu material.

A fost încasat ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” în beneficiul SA „Moldtelecom”, cheltuielile de judecată în sumă de 1 200 de lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii și 900 de lei suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, iar în total suma de 2 100 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a calificat ca fiind greșită concluzia instanței de fond privind respingerea integrală a acțiunii, potrivit temeiurilor de drept invocate de reclamant. Or, la caz au fost identificate elementele delictului în acțiunile ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”, și, anume, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția acesteia, deoarece din circumstanțele de fapt și de drept s-a constatat că, aceasta din urmă a efectuat lucrări de lichidare a scurgerilor la canalizarea centrală de pe str. Moldova, 2, com. Ciorescu, în zona de protecție a

liniilor de comunicații electronice, deteriorând componentele rețelei de comunicații electronice trei cabluri - de tip TPP 200x2x0,4; TPP200x02x0,4 și un cablu de tip TPP50x0,2x0,4, ce aparțin SA „Moldtelecom”. Prin urmare, instanța de apel a considerat corect de a încasa de la ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” în beneficiul SA „Moldtelecom” a prejudiciului material cauzat în sumă de 37 052,61 de lei.

La 06 ianuarie 2023, ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi privind menținerea hotărârii primei instanței și încasarea taxei de stat în mărime de 600 de lei (f.d. 190-193).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că, instanța de apel nu a dat apreciere tuturor probelor anexate la dosar, or, în decizia contestată s-a indicat faptul că ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” nu a depus referință, pe când referința a fost depusă la 28 septembrie 2022. Prin urmare, la examinarea cauzei de către instanța de apel a fost omisă examinarea referinței.

De asemenea, instanța ierarhic inferioară nu a reținut că actul nr. 527 din 15.12.2018 privind deteriorarea cablului de comunicații electronice, este un înscris întocmit unilateral, doar de reprezentanții SA „Moldtelecom”, contrar prevederilor din pct. 49 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009.

Mai mult, SA „Moldtelecom” nu a prezentat instanței nici o probă care ar confirma faptul chemării la fața locului, la data lichidării deranjamentului și restabilirea liniilor de comunicații electronice, a reprezentantului ÎM „RCL Ciorescu”.

A subliniat că, potrivit răspunsurilor Inspectoratului de Poliție Rîșcani cu nr. 34/20/3-1505 din 25.01.2019 și nr. 34/20/3-24297 din 31.12.2019, SA „Moldtelecom” a fost informată că, în rezultatul examinării cazului deteriorării cablurilor nu a fost posibil de identificat persoana vinovată în comiterea faptului deteriorării cablurilor ce aparțin SA „Moldtelecom”.

A conchis că, SA „Moldtelecom” nu a anexat probe pertinente și concludente în vederea demonstrării vinovăției ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” de săvârșirea pretinsului delict (deteriorarea cablurilor).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 11 octombrie 2022.

La 16 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 188, 188 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” la 06 ianuarie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 31 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 203).

La 15 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, SA „Moldtelecom” a depus referință, solicitând declararea recursului depus de către ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” ca fiind inadmisibil (f.d. 209-214).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări

implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către ÎM „Regia Comunal-Locativă Ciorescu”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc